

**Školní preventivní program
ZŠ Edvarda Beneše Lysice
pro školní rok 2019/2020**

Vypracovala: Mgr. Simona Kyánková, školní metodik prevence

V Lysicích 24. září 2019

I. Výňatek z vnitřního řádu ZŠ Edvarda Beneše Lysice

- žáci mají právo kteroukoli přestávku ve vyučování navštívit školního psychologa a domluvit se s ním na způsobu řešení svého problému
- žák má právo volit a být volen do žakovského parlamentu
- žáci nesmí na oblečení a doplňcích oblečení používat nevhodnou či zakázanou symboliku
- žáci mají povinnost se chovat tak, aby neohrožovali zdraví své a svých spolužáků. Patří sem zejména šikanování, fyzické nebo slovní napadání, zesměšňování jiných spolužáků, jiné nevhodné chování způsobující mravní újmu spolužáků. Za zvláště závažné jednání se považuje svévolné nebo záměrné poškozování majetku školy, úmyslně způsobená újma na zdraví spolužáka, krádež, požívání alkoholických nápojů, drog a jiných omamných látek, kouření, záškoláctví apod. Zvláště platí přísný zákaz propagace, nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Rovněž propagace, nošení, držení a užívání alkoholických nápojů a cigaret ve škole a v místě školy je přísně zakázáno. Při porušení těchto ustanovení budou vyvozována zvláště přísná kázeňská opatření.
- škola může využít možnosti orientačního testování přítomnosti návykových látek v organismu žáků, existuje-li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení jejich zdraví. Testování na přítomnost alkoholu pomocí dechové zkoušky, v případě přítomnosti omamných a psychotropních látek pomocí zkoušky ze slin.
- žáci využívají informační technologie jen zákonným způsobem a brání jejich zneužívání. Zejména se jedná o přísný zákaz zneužívání www stránek (jejich vytváření pod jiným jménem, zveřejňování nevhodných či zakázaných informací apod.), fotoaparátů, kamer a mobilů (nahrávání a focení spolužáků, učitelů, jejich zakázané používání ve vyučování apod.), nezákonné kopírování, skenování a zveřejňování (různé úřední dokumenty, listiny, osobní data jiných osob apod.), zakázané zneužívání různých programů (například změna fotografie jiného člověka, její úpravy, montáže fotografií apod.). Takové jednání žáků ve škole bude posuzováno jako vážné porušování školních pravidel s následným přísným kázeňským opatřením.

II. Organizování volného času žáků prostřednictvím volitelných předmětů, kroužků a dalších aktivit

1. I. stupeň ZŠ

a) kroužky:

Název	Vedoucí	Pro koho určen
Myslivecký	Šmětka	1. - 9. ročník
Bříšní tance	Kučerová	1. - 9. ročník
Logopedie	Rozprýmová	1. – 3. ročník
Robotický	Tesařová	3. - 9. ročník
Deskové hry	Musilová	1. – 5. ročník
Ruský jazyk	Musilová	4. – 9. ročník
Sportovní	Kolářková	2. – 3. ročník
Sportovní	Kolářková	3. – 5. ročník
Matematický	Kolářková	3. – 5. ročník
Keramický	Kůrová	1. - 5. ročník

Divadelní	Tejkalová	2.– 5. ročník
Zpívání	Nesnidalová	1. – 5. ročník
Kroužek florbalu	Uríková	2. - 4. ročník
Technický	Horbas	4. – 7. ročník
Žurnalistický	Máslová	4.- 9. ročník
Sportovní gymnastika	Urbanová	1.– 9. ročník
Ruční práce	Čumová	1.- 6. ročník
Omchanting	Pánková	1.- 9. ročník
Zdravotnický ČČK	Stejskalová	3.- 9. ročník
Veselé pískání	Baláčová	1.- 4. ročník

b) jednorázové akce 1. stupně

- vánoční pečení perníčků s rodiči - prosinec
- zpívání u vánočního stromu (akce s rodiči) – prosinec
- rozsvícení vánočního stromu v Býkovicích – 1. adventní neděle
- vánoční besídky pro rodiče
- koncert pěveckého sboru – před vánočními prázdninami
- recitační soutěž pro děti – třídní kola za účasti rodičů, školní kolo - leden
- reg. recitační přehlídka O lysické sluničko - březen
- den Země – úklidové odpoledne, soutěžní dopoledne – duben
- návštěvy divadelních představení v Brně (každá třída minimálně 2x ročně)
- akce v Knihovně městyse Lysice v rámci Týdne knihoven + besedy s knihovnicí
- sběr papíru a léčivých bylin
- netradiční zápis do první třídy
- svátek čtení – červen
- práce školní knihovny během celého školního roku
- besedy v knihovně pod vedením pí uč. Orlické
- 2x ročně den projektového vyučování – GLOBE
- masopustní rej
- účast na výtvarných soutěžích během celého školního roku
- den páťáků (žáci okolních škol se seznamují s novým prostředím, kam přejdou v 6. ročníku)
- prodejní výstavka výrobků dětí – vánoční jarmark
- výchovné koncerty
- spolupráce s MŠ, MC Lysické Jablíčko a městysem Lysice
- vytváření krátkodobých projektů v rámci projektového vyučování
- výstavky dětských výrobků při třídních schůzkách (podzim, Velikonoce)
- spolupráce s PPP Boskovice, SPC Blansko a Kociánka – rozvoj dětí s poruchami učení a chování
- plavecký výcvik (1. – 4. roč.)
- jarní a podzimní výcvik na dopravním hřišti (4. roč.)
- exkurze do planetária
- výukové programy v ekocentru Lipka, Jezírko a Rozmarýnek (1. – 5. ročník)
- dětská pouť
- podpora afrického dítěte (akce školního parlamentu – adopce na dálku)
- zapojení do charitativní akce You dream we run v Blansku – vytvoření vlastního týmu, splnění snů vybraných postižených dětí
- sportovní olympiáda pro všechny žáky 1. stupně
- turnaje v přehazované, vybíjené, kopané
- soutěž ve šplhu
- podzimní a jarní maratón
- divadelní představení dramatického kroužku 1.stup. pro rodiče a veřejnost
- školní výlety spojené s putováním (1 denní)

- rozhlas. relace tříd k významným výročím
- dopravní akce s PČR
- vystoupení pěveckého sboru pro Klub důchodců v Lysicích
- spaní tříd ve škole
- programy zaměřené na kyberšikanu firmy IBM – 4. – 5. roč.

2. II. stupeň

a) kroužky

Název	Vedoucí	Pro koho určen
Myslivecký	Šmětka	1. - 9. ročník
Žurnalistický	Máslová	4.- 9. ročník
Dramatický	Kyánková	6.– 7. ročník
Dramatický	Kyánková	8. – 9. ročník
Omchanting	Pánková	1. - 9. ročník
Keramický	Kúrová	6.- 9. ročník
Sbor	Nesnidalová	6. – 9. ročník
Břišní tance	Kučerová	1. – 9. ročník
Volejbalový	Sedláček	6. - 9. ročník.
Florbalový	Sedláček	6. - 9. ročník
Ruský jazyk	Musilová	4. - 9. ročník
Sportovní gymnastika	Urbanová	1. - 9. ročník
Ruční práce	Čumová	1.– 6. ročník
Technický	Kúra	6.– 9. ročník
Robotický	Tesařová	3. – 9. ročník
Zdravotnický ČČK	Stejskalová	3.- 9. ročník

Všichni žáci mají dále možnost navštěvovat sportovní oddíly organizované TJ Sokol Lysice, fotbalový oddíl žáků Žijeme Hrou, oddíl Mladých hasičů při SDH Lysice nebo zájmové kroužky při MC Lysické Jablíčko, mají také možnost učit se hře na hudební nástroje, popř. zpěvu v pobočce ZUŠ Boskovice na naší škole, či využívat nabídky Domů dětí a mládeže v Blansku, v Boskovicích a v Letovicích.

b) jednorázové akce 2. stupně

- divadelní představení dramatického kroužku 2. stupně
- adaptační dny pro žáky 6. tříd
- příprava a účast na sportovních akcích v rámci školy:
 - turnaj ve fotbale
 - turnaj ve florbale
 - turnaj ve stolním tenise
 - „lysická laťka“
 - turnaje organizované Žákovským parlamentem, např. šplh, vybíjená
- příprava a účast na sportovních akcích v rámci okresu:
 - „Kunštátská laťka“ – březen
 - přespolní běh - říjen
 - Pohár rozhlasu v Blansku - květen
 - okresní soutěž v basketbale - březen
 - malá kopaná – duben
 - turnaj v sálové kopané

- turnaj ve florbale (listopad, prosinec)
- turnaj ve stolním tenise - listopad
- volejbal – Letovice – květen
- další soutěže podle nabídek přicházejících během školního roku
- různé exkurze a besedy:
 - literárně-historická exkurze – Lidice, Terezín, Praha – říjen (2 dny, 9. roč.)
 - historická exkurze Den Velké Moravy – Mikulčice 7. ročník
 - beseda o studijních a učebních oborech pro 8. roč. – ÚP Blansko
 - preventivní programy Podané ruce Brno – cyklus pro všechny ročníky
 - beseda se spisovatelem organizovaná Knihovnou městyse Lysice
 - přednáška Čas proměn - o změnách v dospívání pro dívky 7. roč.
 - program Listování Lukáše Hejlíka – podpora čtenářství 1. – 9. roč.
 - představení Divadélka pro školy Hradec Králové 1. – 9. roč.
- návštěvy divadelních představení v divadlech Radost a Polárka Brno (každý ročník 1x ročně)
- zapojení do charitativní akce You dream we run v Blansku – vytvoření vlastního týmu, splnění snů vybraných postižených lidí
- „Den Země“ – úklid okolí školy
- rozhlasové relace tříd k významným výročím
- příprava soutěží a akcí pro děti předškolního a ml. škol. věku (Mikulášská nadílka, Den dětí, zápis do 1. ročníku atd.)
- recitační soutěž (školní kolo)
- regionální recitační soutěžní přehlídka „O lysické sluníčko“
- účast žáků v kulturních programech u příležitosti Dne vzniku ČSR a slavnostního rozsvěcení vánočního stromu v Lysicích
- řada akcí společná s 1. stup., např. You dream we run, adopce afric. dítěte atd.

3. Dlouhodobé akce, zapojení do projektů:

- 2x v roce organizace Dnu Globe – projektového vyučování ve škole - tematicky zaměřený a připravený jednou z předmět. komisí
- sběrové aktivity žáků (sběr léčivých bylin, pomerančové a citronové kůry, starého papíru – 2x ročně, sběr vyřazených elektrospotřebičů, mobilů, počítačů, hliníku atd.)
- lyžařský kurz – 7. roč.
- příprava a účast na soutěžích a olympiádách v matematice, českém jazyce, dějepise, zeměpise, fyzice, astronomii, chemii, informatice, pracovních činnostech atd.
- příprava a účast v recitačních soutěžích, zapojení do literárních soutěží
- celoroční projekt „Dítě v neustálém pohybu“ – sportovní akce podporující zvýšení tělesné kondice žáků I. stupně: cvičení v přírodě - 2x za rok cvičení zaměřené na zdravotní výchovu a na tělesnou zdatnost dětí, každý měsíc sport. akce: turnaj v přehazované, turnaj ve vybíjené, turnaj v kopané, soutěž ve šplhu, podzimní a jarní maraton
- spolupráce s OPPP Vyškov, pracoviště Boskovice – testy Volba povolání
- zapojení do projektu „Recyklohraní“
- zapojení do soutěže Eurorebus
- zapojení do korespondenční fyzikální soutěže FYZIQ
- soutěže Katapulty a OSEL
- logická olympiáda
- soutěž Robotiáda
- „Týden devátáků“ – týden projektového vyučování žáků 9. roč.
- Bobřík informatiky a další soutěže či projekty IT
- soutěž Mosty pro žáky 8. a 9. ročníku na SŠ Letovice
- patronát 9. tříd v 1.A a 1. B
- veškeré školní výlety spojené s putováním po přírodě a kulturních památkách (2 – 5 denní)
- vydávání školního žakovského časopisu Plátek 1 x za 2 měsíce

III. Působení na žáky v rámci povinné výuky

1. stupeň ZŠ

1. český jazyk: ve čtení příběhy o dětech, Slabikář správného chování, Šimsa

2. prvouka a člověk a svět: formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání a rozhodování, utváří kladný vztah k přírodě. Vhodná témata:

Moje rodina

Domov

Práce a volný čas

Člověk mezi lidmi

Člověk a zdraví

Rozmanitost přírody - rostliny léčivé, jedovaté, ..

Výchova ke zdraví - zdraví, osobní hygiena, výživa, zdravá výživa, základy rodinné a sexuální výchovy,...

Prevence zneužívání návykových látek

Osobní bezpečí

3. Třídní hodiny: probíhají pravidelně každý týden v pondělí (1.vyuč.hodina), rozvíjí pozitivní atmosféru ve třídě, komunikaci mezi žáky a učiteli, poskytuje prostor pro vyjádření názorů žáků. Je prostor pro setkávání TU se třídou za účelem řešení aktuálních i nadčasových třídních témat, dobře realizované tř. hodiny mají velký preventivní potenciál a přispívají k vytváření bezpečného klimatu třídy i školy.

2. stupeň ZŠ

1. Chemie: vede k poznání reakcí chemických látek obsažených např. v drogách. Vhodná témata:

Složení látek

Chemické reakce

Deriváty

Chemie ve společnosti - podkapitola Drogy

2. Přírodopis: žáci hodnotí chování své i ostatních lidí a učí se odstraňovat negativní vlivy ohrožující zdravý tělesný a duševní vývoj. V 8. ročníku je do tohoto předmětu integrována jedna hodina z Výchovy ke zdraví.

Vhodná témata:

Rostliny

Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka

Poškození lidského organismu

Péče o zdraví

Zdravá výživa

Prevence zneužívání návykových látek

Sexuální výchova

3. Výchova k občanství: formuje a rozvíjí občanský profil žáků, vytváří ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití. V 8. ročníku je v tomto předmětu integrována jedna hodina z Výchovy ke zdraví (název předmětu – Výchova k občanství a ke zdraví), některá důležitá témata jsou probírána v rámci předmětu již v 6. a 7. ročníku. Vhodná témata:

Společenské chování

Morálka

Lidská práva

Dospívání

Citový život člověka

Sexuální výchova
Kouření a alkoholismus
Závislost
Zdravý životní styl
Rodinný život
Rozvoj osobnosti
Člověk a právo
Náboženské sekty a světová náboženství
Volba povolání

5. Tělesná výchova: rozvíjí u žáků nové pohybové dovednosti, zvyšuje jejich fyzickou zdatnost a umožňuje vhodným využitím volného času preventivně působit na žáky. V 9. ročníku je v tohoto předmětu integrována jedna hodina z Výchovy ke zdraví, témata:

Osobní bezpečí
Péče o zdraví
Zdravý životní styl, metody relaxace
Prevence zneužívání návykových látek

6. Výtvarná výchova: např. reklamy proti kouření, abstraktní vyjádření pocitů závislého člověka, ..

7. Pracovní činnosti: rozvíjí u žáků manuální zručnost, jemnou motoriku, podporuje kreativitu, napomáhá vhodnému výběru profese, témata:

Správná životospráva
Tvorba jídelníčku
Společenské chování – stolování
Využití volného času – ruční práce, modelářství, kutilství

8. Třídní hodiny: probíhají pravidelně každý týden v pondělí (1.vyuč.hodina), rozvíjí pozitivní atmosféru ve třídě, komunikaci mezi žáky a učiteli, poskytuje prostor pro vyjádření názorů žáků. Je prostor pro setkávání TU se třídou za účelem řešení aktuálních i nadčasových třídních témat, dobře realizované tř. hodiny mají velký preventivní potenciál a přispívají k vytváření bezpečného klimatu třídy i školy.

IV. Působení na rodiče

Rodiče mají možnost se seznámit s nástěnkami zabývajících se primární protidrogovou prevencí. Důležité materiály týkající se MPP může veřejnost nalézt také na webových stránkách školy www.zs.lysice.cz.

Na dnu otevřených dveří mohou rodiče vidět práci učitelů i dětí přímo v hodinách.

Seznamujeme rodiče s aktivitami organizovanými školou k využití volného času jejich dětí prostřednictvím nástěnek, informačních letáků předávaných na třídních schůzkách a článků ve Zpravodaji ZŠ Edvarda Beneše Lysice.

V případě zájmu odkazujeme na internetové stránky např. www.odrogach.cz; www.retezlasky.cz; www.podaneruce.cz; www.bkb.cz (Bílý kruh bezpečí); www.anabell.cz (poruchy příjmu potravy), www.e-bezpeci.cz

Umožňujeme rodičům zapůjčení publikací, DVD a dalších materiálů zabývajících se problematikou závislostí, například:

Miroslav Nožina - Svět drog v Čechách
Claire Raynerová - Nenič své chytré tělo
Jiří Presl - Drogová závislost
Karel Nešpor - Alkohol, drogy a vaše děti
John Dee - Jak přestat kouřit

Zdena Kašparová, Tomáš Houška - Sám sebou

Jiří Beran - Proč?

Lenka Skácelová a kol. - Metodika práce s dětmi v oblasti primární prevence sociálně patologických jevů

Luděk Běťák a kol. - Prevence sociálně patologických jevů ve škole

MŠMT - Pedagogové proti drogám

Vyber si zdraví

V. Působení a činnost protidrogového koordinátora

- spolupráce s ostatními pedagogickými pracovníky školy, hlavně s vyučujícími výchovy k občanství, přírodopisu, chemie a tělesné výchovy
- s výchovnou poradkyní Mgr. L. Máslovou a školní psycholožkou Mgr. H. Niedobovou
- spolupráce s rodiči
- poskytování informace o nejbližších kontaktních a poradenských centrech:
 - OPPP Vyškov, pracoviště Boskovice, Štefánikova 1142/2, 516454178
 - OPPP Vyškov, pracoviště Blansko, Nad Čertovkou 17, 516418776
 - Charita Blansko, Komenského 15, 516411583
 - Okresní hygienická stanice Blansko, Mlýnská 2, 516412084
 - Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy, Blansko, Sladkovského 4, 516413524
- účast na školeních s tematikou prevence sociálně patologických jevů
- 2 x ročně pravidelné setkání ŠMP (dvoudenní školení se zaměřením na práci tř. učitelů)
- seznamování ostatních pedagogů s novinkami v oblasti prevence, metodika práce pro TU na pedagog. poradách
- zajištění besed vhodných pro prevenci
- další akce dle aktuální nabídky a potřeb školy

VI. Působení a činnost školní psycholožky

- preventivní mapování třídních vztahů na konci listopadu/začátku prosince pomocí diagnostické sondy - nástroje B4 a B3. Výsledky budou rodičům sděleny individuálně na vyžádání - osobně či mailem. Dotazníky budou uloženy v uzamykatelné skříni u ŠP po dobu školní docházky žáka + 2 roky, poté budou skartovány. Pokud rodiče nebudou souhlasit s dotazníkem, nemůže být se třídou efektivně pracováno.
- preventivní práce se třídou během třídnických hodin ve spolupráci s třídním učitelem na 1. stupni i 2. stupni. Obsah: vztahy ve třídě, třídní pravidla, začlenění žáka do třídy, podpora spolupráce, třídní soudržnosti a důvěry, komunikace ve třídě - dávání si pozitivní zpětné vazby, zvládání konfliktu, emoce a práce s nimi, sebepoznání, asertivita - jak odmítnout, modelové situace k nácviku chování, efektivní učení atd., jinak dle zakázky třídního učitele. Cílem je, aby se stmelil třídní kolektiv a budovaly se zdravé vztahy ve třídě. Může jít i o monitoring tříd s vyšším počtem žáků s podpůrnými opatřeními.
- intervence ve třídě „ušíť na míru“ podle aktuálních problémů ve třídě, zejména při vztahových problémech, krizová intervence třídě, pokud se něco stane
- seznamování nových žáků a třídního učitele (1. ročník) nebo stávající třídy s novým třídním učitelem, asistentem pedagoga či novými žáky během třídnických hodin (hlavně září, říjen)
- komplexní program k seznámení žáků v nové třídě a s třídním učitelem během adaptačních dnů 6. ročníku v září
- představení školní psycholožky a informování o možnostech pomoci, představení Školního poradenského pracoviště - u nových tříd (1. a 6. ročník)
- individuální péče o žáky s osobními a rodinnými problémy - spolupráce s rodiči na řešení, žáky se vztahovými problémy ve třídě a hledání cest k začlenění, žáky s výchovnými problémy formou motivačního rozhovoru, žáky s výukovými problémy formou podpory stylu učení; krizová intervence ke zlepšení psychického stavu dítěte
- prevence školní neúspěšnosti formou kariérového poradenství k volbě střední školy pro žáky 9. ročníku, součástí je testová baterie, následuje konzultace výsledků se žákem a rodiči

- relaxační skupinka LEHÁRO pro hyperaktivní, nesoustředěné či úzkostné děti na 1. stupni od února
- screening specifických poruch učení u žáků 1. ročníku v říjnu, následně procvičovací preventivní skupinka PASTELKA pro vytipované žáky 1. ročníku od února (trénink grafomotoriky, sluchového a zrakového vnímání, pozornosti a paměti)
- účast na zápisu do 1. tříd v dubnu (u kresby postavy)
- poradenství pro rodiče k řešení výukových, výchovných, vztahových či rodinných problémů jejich dětí, doporučení literatury, kontaktů na další odborníky
- poradenství a metodické konzultace učitelům ohledně výuky dětí s výukovými či výchovnými problémy
- videotrénink interakcí - pro rodiče žáků školy k řešení výchovných problémů doma, u dětí s ADHD nebo PAS, ke zvládnutí afektů, k podpoře sourozeneckých vztahů, k navození dobrého kontaktu s dítětem. Ve škole pro učitele k zefektivnění výuky, ve velkých třídách se žáky v inkluzi, k podpoře dětí s ADHD/PAS ve výuce a jejich začlenění do třídy, k podpoře kooperace ve třídě.
- spolupráce s dalšími odborníky (PPP, SPC, SVP, OSPOD, Policie ČR)